



**Inhoudelijk jaarverslag
Natura Docet Wonderryck Twente
2016**

Natura Docet Wonderryck Twente
Oldenzaalsestraat 39
7591 GL Denekamp
T 0541 – 351 325
www.wonderryck.nl / e.banki@wonderryck.nl

KvK 414.02.74.56
IBAN NL34 RABO 0125131771
BTW 29.28.310.B.01

- 1911 oprichting Natura Docet
- 1966 Stichting Natura Docet

Het bestuur van de Stichting Natura Docet bestaat per 31 december 2016 uit de volgende personen:

- De heer H.J. Bernelot Moens, voorzitter
- Mevrouw J. A. Zomer, secretaris
- De heer R.D. Mooij, penningmeester
- De heer C.F. Prinz zu Bentheim und Steinfurt, bestuurslid
- De heer G. Koopmans, bestuurslid
- De heer R.H. Keuning, bestuurslid
- De heer, P. Jansen, bestuurslid
- De heer N. Kramer, bestuurslid
- De heer A.H. Groener, bestuurslid

Op 31 december 2016 is de samenstelling van het team Natura Docet Wonderryck Twente als volgt:

- Mevrouw E. Bánki, directeur
- Mevrouw A. Dullaert, hoofd educatie
- De heer E. Mulder, conservator
- De heer J. Ottink, commercieel coördinator
- Mevrouw J. Schras, programma & project manager
- De heer G.J.J. Vennegoor, administrateur, gebouwbeheerder
- De heer J. Bruns, medewerker onderhoud museumtuin, gedetacheerd via Dinkelland Werkt
- Mevrouw S. de los Santos, gedetacheerd via Interieurverzorging Singraven

Vanuit de VVV Ootmarsum-Dinkelland neemt mevrouw L. Ottenhof deel in Natura Docet Wonderryck Twente.

Meer dan 50 vrijwilligers zetten zich in voor Natura Docet Wonderryck Twente bij de uitvoering van allerlei taken die de missie en doelstellingen van Natura Docet Wonderryck Twente ondersteunen.

Natura Docet Wonderryck Twente - inhoudelijk jaarverslag 2016

gerelateerd aan het prestatieoverzicht op pagina 37/38 (bijlage 2) in het beleidsplan 2013 – 2016

In Natura Docet Wonderryck Twente ontmoeten cultuur & erfgoed en natuur & landschap elkaar. Dit is een unieke combinatie en wisselwerking.

Museum en landschapscentrum

Het landschapscentrum en museum heeft zijn rol als platform en netwerk ook in 2016 verder uitgedragen. In deze rol ontwikkelt, regisseert en zet zich in voor samenwerkingsinitiatieven in de regio op het terrein van gebiedsontwikkeling, vrijetijdseconomie en onderwijs. Aanvragen voor de projecten Natuur Educatie Op Locatie en Dinkelland Educatie Op Locatie gelden hier als voorbeeld. De honorering voor deze projecten vindt in 2017 plaats.

Toerisme

Natura Docet Wonderryck Twente is in 2016 een maandelijks overleg gestart met de vier VVV's van Noordoost Twente om gezamenlijke activiteiten en projecten te initiëren en hierin samen te werken met Twente Marketing. De gebiedscoördinator van Noordoost Twente, die eind 2016 is aangesteld, is daarbij betrokken. Daarnaast is de directeur sinds december 2016 lid van de Raad van Advies van Gastvrij Twente.

Educatie

Educatie is al decennia een van de speerpunten van Natura Docet. Sinds 2015 is het schoolbezoek aanmerkelijk hoger. Waarschijnlijk weet men de weg naar het museum beter te vinden, maar ook door de speciale projecten is het bezoek gestegen. Tevens zijn er educatieve activiteiten op locatie verzorgd op scholen en voor bewoners en zorginstellingen in noordoost Twente.

Kidsproof

Alle bij de Museumvereniging aangesloten musea die jaarlijks 40 of meer inspecties van kinderen hebben ontvangen en een gemiddeld cijfer van 7,5 hebben behaald mogen zich kidsproof noemen. Natura Docet Wonderryck Twente was in 2015 én in 2016 het beste kidsproof museum van de provincie Overijssel. In 2016 is het museum in de landelijke top 3 geëindigd. Dit willen we de komende jaren opnieuw bereiken.

Landelijke museumprojecten

Natura Docet Wonderryck Twente is als partner bij het landelijke educatie project van de Natuurhistorische musea *Leren doe je samen* betrokken. Het doel is om door middel van een grote inventarisatie, kennisdeling, pilots, trainingen en educatieve activiteiten de kwaliteit van de gezamenlijke educatie te verhogen. Dit project is in 2016 gestart en duurt tot medio 2018 en wordt financieel mogelijk gemaakt door het Mondriaanfonds.

Talentontwikkeling

Museum en landschapscentrum bieden de mogelijkheid aan studenten en leerlingen van MBO en HBO opleidingen stage te lopen en een onderzoeksopdracht uit te voeren. Tevens kunnen pas afgestudeerden of studenten van kunstopleidingen workshops voor het museum ontwikkelen en deze ook begeleiden. Er zijn contacten met en uitwisseling van stagiaires van UT, Saxion (Enschede en Deventer), Tio (Hengelo), ROC Twente en Helicon (Velp). Ook worden maatschappelijke stages worden aangeboden via het Voortgezet Onderwijs in Denekamp en Oldenzaal. Deze stagiaires worden voornamelijk ingezet bij de activiteiten in de schoolvakanties. In totaal maakten hier 25 studenten/leerlingen gebruik van.

Tijdelijke tentoonstellingen

Begin 2016 is de tentoonstelling Buitengewone Beesten geopend. Deze tentoonstelling was tot begin 2017 te zien. In samenwerking met Rijksmuseum Twenthe was van mei 2016 tot november 2016 Jaap Drupsteens guldens in vogelvlucht te zien. Deze tentoonstelling was een onderdeel van “De zomer van Drupsteen” een uitgebreid programma van tentoonstellingen, optredens en presentaties in Enschede en Hilversum. Natura Docet Wonderryck Twente zal komende beleidsperiode nog meer aansluiting zoeken bij belangenbehartigers in de cultuursector, andere musea, instellingen en landelijke activiteiten.

Esther Bánki,
Directeur Natura Docet Wonderryck Twente

Onderwerp	Doelstelling	
Bezoekersaantallen	40.000	In totaal bezochten 55.000 bezoekers Natura Docet Wonderryck Twente (inclusief museum, landschapscentrum, VVV, landschapstuin en brasserie).
Bestuursbijeenkomst DB	Het dagelijks bestuur is in totaal 9 x bij elkaar gekomen. Aparte bijeenkomsten werden georganiseerd om het db bij te praten over het project Waterryck en de mogelijke samenwerking met Cosmos Sterrenwacht	
Bestuursbijeenkomst	Het algemeen bestuur heeft in 2016 4 x vergaderd.	
Verslaglegging	Voor de financiële verslaglegging zie het accountsrapport van de jaarrekening 2016	
Wandel, fiets en MTB-routes	Doel 3x	Er zijn verschillende routes ontwikkeld of georganiseerd door NDWT en/ of i.s.m. andere partijen. <ul style="list-style-type: none"> - Verkorte Vlinderpuntroutes (familiefietsdag) - Graftschafter anfietsen - Proef Natuurlijk Twente Route - Opstappunt van de Zommeroute in het totale traject van de Euregio Fiets 4-daagse. - Beleefroute i.s.m. landgoed Singraven - 15 Feel Food Routes
Netwerkbijeenkomsten Ondernemerscafé /Bedrijven MKB / Toerisme / Horeca	Doel 2x	Er zijn verschillende bijeenkomsten georganiseerd en gerealiseerd o.a.: <ul style="list-style-type: none"> • VVV Noordoost-Twente • Stuurgroep Noordoost Twente • NL Route • Haringparty ondernemers Dinkelland • Verschillende service clubs-bijeenkomsten • Gemeente Dinkelland • Onderneem Dinkelland

		<ul style="list-style-type: none"> • Creaton/UT Twente
Tentoonstellingen	Doel 1x	<p>Er vonden in 2016 twee exposities plaats binnen NDWT:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Buitengewone Beesten, Raar maar waar - Jaap Drupsteens Gulden in Vogelvlucht
Arrangementenaanbod & groepsontvangsten	Doel 12x 4 thema's x3	<p>Verschillende arrangementen zijn ontwikkeld en uitgevoerd binnen de thema's Musea in Dinkelland, Vlinderpunten, Beweeg door Twente, Kunst & Natuur en Streekproducten.</p> <p>In 2015 zijn de nieuwe thema's ontwikkeld:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Feel Food -Vlinderpunten <p>Groepsontvangsten: in totaal zijn 204 groepen met een zeer gevarieerde samenstelling ontvangen, rondgeleid, en van catering voorzien.</p>
Evenementenaanbod	Doel 6	<p>2016:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imkerdag • Mineralenbeurs • Boekenmarkt • Concert i.s.m. Culturele Raad Denekamp • One night at the Fashionmuseum • Euregio Fiets 4 daagse • Roggeogst voor Meester Berninkbrood • Wereld Alzheimerdag • Wereld Lichtjesdag • Museumjeugd universiteit • Rabomuseum kids • Museumweek • Museumjeugduniiversiteit • Openingsconcert Stiftfestival
Perscontacten Aanvullen	Doel 37x minimaal verdeeld over: 4x expo 6x arr. 6x evenement 5x vakantie- activiteiten. 4x collectieinfo 12x div.	<p>25 officiële persberichten</p> <p>Nav pr-campagne perscontacten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 60 vermeldingen in kranten (minimaal) • 10 artikelen in magazines • 15 berichtgeving in bijlages, schoolkranten ed. • 10 keer interview en opnames voor radio en tv (o.a. Vroege Vogels en RtvOost) <p>Versterkte inzet van social media / Twitter en Facebook</p>
Digitale nieuwsbrief	Doel 16x	10 nieuwsbrieven aan 1300 mailadressen

Nieuws uit NDWT	Maandelijks	4 x Vriendentijdschrift 6 x nieuwsbrieven aan het scholenbestand 12 x nieuwsbrieven vanuit VVV Ootmarsum-Dinkelland
Lezersaanbiedingen	Doel 5 minimaal	entree-acties met onder andere FC Twentekids club, Overuit, , Voordeelkaart Camping en Bungalow Twente, etc.
Museumregistratie / Zelfanalyse	Zelfanalyse	Afgerond in 2014
Cursusdagen	Doel 2x per jaar per medewerker minimaal	<ul style="list-style-type: none"> • 2 georganiseerde bijeenkomsten voor vrijwilligers en medewerkers NDWT gericht op hospitality • Excursies van de VVV/balie vrijwilligers bij collega instellingen • Wijzer Werven gericht op fondswerven • Training en terugkomdagen: Rondleidingen voor mensen met dementie en hun mantelzorger
Collectiebeheer		<p>Bruiklenen 2016</p> <p>Ten behoeve van tijdelijke tentoonstellingen werden bruiklenen verstrekt aan de volgende instituten:</p> <ul style="list-style-type: none"> -De heer G. Goorhuis Reisverslag Afrika-expeditie door namens Heemkunde Denekamp Van der Laan en Mol, Singraven -Natuur- & Milieu-educatief Centrum, Enschede 6 objecten (opgezette dieren) voor tijdelijke exposities -Gemeente Hof v. Twente, Goor opgezette Steenuil voor expositie "Hof voor de Steenuil" -Museum Hengelo, Hengelo (Ov.)schouderblad, kies en stootandfragment van Wolharige mammoet -Natuurmuseum Fryslan 10 objecten voor de tentoonstelling "Move It!
NDWT als vraagbaak en info bron	Doel 2x per maand Adviesfunctie Tel. Vraagbaak	Maandelijks 8 à 10 contactmomenten vanuit cultuur- en erfgoedinstellingen, maar ook individuele bezoekers met directeur, conservator, hoofd educatie en landschapscentrum zoals Musea in Dinkelland, Vlinderpunten, overige culturele- en landschappelijke instellingen en verenigingen en stichtingen
Nieuw onderwijsprogramma	Doel 13 lessen basis	In totaal maakten ruim 3200 leerlingen uit het basisonderwijs en voortgezet onderwijs gebruik van het educatief aanbod 2016 waardoor ze kennis maakten met de natuur en met NDWT. Dit met constant vernieuwde en geactualiseerde onderwijsprogramma's geheel

		afgestemd op de leeftijdscategorie.
Educatieve begeleiding bij tijdelijke tentoonstelling	Doel 2x	Bij elke tijdelijke tentoonstelling zijn separate onderwijsprogramma's geschreven en uitgevoerd. Dit met een doe-boekje rond de tentoonstelling Buitengewone Beesten. Paddenstoelentocht in de tuin.
Verjaardagsfeestjes	Doel 6 thema's	(waterdiertjes, Wonderryck CSI braakballenpracticum, bijenfeest, jonge onderzoeker en ontmoeting met de slang).
Schoolreisjes	Doel 4 niveaus	Uitvoering van Samenwerking met Natuur Milieu Overijssel Expeditie Wildernis (locatie Singraven en NDWT binnen en buiten). Tevens meerdere samenwerkingsverbanden met o.a. Landgoed Singraven en Avatarz
Vakantieactiviteiten	Doel 4x	Opzet vakantieprogramma's: per dag een aantal activiteiten Elke schoolvakantie andere thema's.
Creatief talent	Doel 1 educatie 1 expo 1 marketing 1 onderzoek	Stagiaires van verschillende niveaus HBO: <ul style="list-style-type: none"> ● 2 Stagiaire Events en Toerisme Saxion Deventer ● 1 Stagiaire Helicon, Velp ● Maatschappelijke stages VMBO, MAVO, HAVO tijdens vakanties. ● EBC Euro Business College Hamburg
(E)boek - kennis via de webshop	Dieren bewegen Coll. onderdeel	On hold gezet –
Externe Lezingen	Doel 3 thema's	-Eric Mulder verzorgde 16 lezingen extern en 4 colleges op scholen. -Anetta Dullaert verschillende lezingen op gebied van educatie: o.a. voor Alzheimercafé Oldenzaal -Jeroen Ottink verzorgde 5 lezingen rondom de werking van het Landschapscentrum, de werking vanuit de gebiedsontwikkeling en de koppeling richting vrije tijdseconomie
Cultuurcafé - Netwerkbijeenkomst cultuur/erfgoed/onderwijs regio	Doel 2x	Er zijn in 2016 9 bijeenkomsten gerealiseerd o.a.: <ul style="list-style-type: none"> - Bijeenkomst KONOT (Katholiek onderwijs Noordoost Twente) - Bijeenkomst "Onvergetelijk Natura Docet"

		<ul style="list-style-type: none">- Vlinderpunten bijeenkomsten- Universiteit van Amsterdam- Saxion Enschede- UT Twente
--	--	--